

O SENTIDO DO ABRAIO

A CELEBRACIÓN DA
NATUREZA PARA PERSOAS
DE TODAS AS IDADES

Rachel Carson

Tradución de Patricia Buxán Outeiro

O SENTIDO
DO ABRAIO
A CELEBRACIÓN DA
NATUREZA PARA PERSOAS
DE TODAS AS IDADES

Rachel Carson

Tradución e prólogo
Patricia Buxán Outeiro

catroventos
EDITORA

Título orixinal: *The Sense of Wonder. A Celebration of Nature for Parents and Children*

The Sense of Wonder © 1956 by Rachel L. Carson

Published by agreement with Frances Collin, Literary Agent through International Editors' Co.

© da edición galega: Catro Ventos Editora, S. Coop. Galega, Vigo, 2018

Tradución: Patricia Buxán Outeiro

Revisión: Miguel Braña Montaña e María Mediero Mayán

Fotografías orixinais: Patricia Buxán Outeiro

Deseño, maquetación e tratamento das fotografías: Isidro Dozo Valladares e Alicia Rodríguez Malga

Catro Ventos Editora, S. Coop. Galega

Rúa Ferrería, 25 – 36202 Vigo (Pontevedra)

www.catroventos.gal

ISBN: 978-84-949154-4-4

Depósito legal: VG 783-2018

Impreso en Jadfel Artes Gráficas

PRÓLOGO DA TRADUTORA

Xuntando dúas das cinco liñas editoriais de Catro Ventos, ecoloxía e educación alternativa, publicamos en galego este precioso ensaio dunha das principais impulsoras da ecoloxía moderna, Rachel Carson. O texto, segundo o concibiu a autora na publicación orixinal, vai dirixido a nais e pais e ánimaos a explorar a natureza coas súas crianzas para que cultiven o sentido do abraio. Lamentablemente, Carson morreu antes de poder darlle a volta necesaria para publicalo en forma de libro e nós pensamos que nesa publicación había dirixilo a persoas de todas as idades, pois, ao fin e ao cabo, comeza relatando a capacidade de abraio dun pequeno de vinte meses e remata falando da mesma capacidade de abraio, intacta, dunha muller de oitenta e oito anos.

Chegamos a esta obra por medio dunha bonita coincidencia. Coñeciamos a Rachel Carson pola triloxía do mar e, obviamente, por *Primavera silenciosa*, mais descoñeciamos *O sentido do abraio*. Nunha conversa na illa de Arousa na que compartiamos inquietudes e posibles proxectos comúns con Iván, impulsor da asociación cultural Asteroidea, el sacou o libriño da mochila, precisamente nunha illa que ofrece

Rachel Carson tiña a intención de ampliar
O sentido do abraio, mais fóselle antes o tempo.
Tamén tiña prevista unha dedicatoria, por iso:

Este libro é para Roger.

Unha noite de outono de tormenta, cando o meu sobriño Roger tiña uns vinte meses, envurulleino ben nunha mantiña e baixei con el á praia na escuridade da choiva. Alí fóra, xusto na linde da negrura, rompían atronadoras as ondas enormes, formas brancas apenas perceptibles que bruaban e berraban e lanzaban moreas de espuma cara a nós. Xuntos riamos de pura alegría: el, un bebé que se encontraba por vez primeira co balbordo do Océano; eu, chea do sal de media vida dedicada a amar o mar. Creo, no entanto, que sentimos a mesma resposta estremecedora ao vasto océano estrondoso e á noite salvaxe que nos rodeaba.

Unha ou dúas noites despois, o temporal amainara e volvín levar a Roger á praia, desta volta para camiñar ao longo do borde da auga furando na escuridade co cono amarelo da nosa lanterna. Malia que non chovía, volvía ser unha noite ruidosa, unha noite de ondas que rompían e de vento incesante. Eran claramente esa hora e ese lugar nos que prevalecen as cousas grandes e elementais.

A nosa aventura desa noite en particular tiña que ver coa vida, pois estabamos á procura de caranguexos pantasma, eses seres de cor area e lixeiros de patas que Roger albiscara algunha vez de día moi brevemente polas praias. Porén, estes caranguexos son principalmente nocturnos e, cando non están vagando polas praias de noite, cavan buraquiños preto da liña

na que rompen as ondas para agocharse, aparentemente en observación e á espera do que lles poida traer o mar. Para min, ver estes pequenos seres vivos, solitarios e fráxiles fronte á forza bruta do mar, tiña unha connotación filosófica que me conmovía. Non vou pretender que Roger e eu reaccionásemos con emocións similares, mais era bonito ver a súa aceptación infantil dun mundo de cousas elementais, sen temerlle nin á melodía do vento, nin á escuridade, nin ao socheo bruante, coa emoción dun meniño á procura dunha *antasma*.

Supoño que non era un xeito aló moi convencional de entreter un ser tan novo, mais agora que non hai moito que Roger fixo os catro anos seguimos a compartir aventuras no mundo da natureza como comezamos sendo el un bebé, e penso que os resultados son bos. Neste compartir inclúese a natureza con temporal e en calma, tanto de día coma de noite, e baséase máis en pasalo ben xuntos ca en dar leccións.

Paso os meses do verán na costa de Maine, onde posúo un anaco de ribeira e unha pequena extensión de bosque. Xusto no borde granítico da marxe medran o frundo e o cimbro e as arandeiras, e nunha lomba de arboredo, onde a terra encosta cara arriba desde a badía, o aire échese das fragancias dos abetos vermellos e dos balsámicos. Baixo os pés, o manto nórdico de múltiples motivos formado por arandeiras, gaulterias, sangomiño florido e liques dos renos, e nunha encosta de numerosos abetos, con vagoadas de fentos e penedos crebados (os denominados Wildwoods), esas orquídeas ás que lles din as zapatillas da dama e tamén os lirios laranxas e os finos talos da clintonia coas súas bagas de azul escuro.

Cando Roger me visitaba en Maine e camiñabamos por eses bosques, nunca fixen ningún esforzo consciente por designar as plantas e animais nin por explicarllas, senón que simplemente expresaba o meu propio goce no que víamos, chamando a súa atención nisto ou naquilo, pero do mesmo xeito que faría se estivese a compartir estes descubrimentos cunha persoa de máis idade. Máis adiante, fiquei sorprendida de como os nomes lle quedaban prendidos na memoria, pois cando amosaba diapositivas en cor das plantas do meu bosque era Roger quen sabía identificalas. «Oh, iso é o que lle gusta a Rachel, iso é o sangomiño!». Ou: «Iso é *rimbo* (‘cimbro’), pero non lle comas os froitos verdes, que son para os esquíos». Estou certa de que

O SENTIDO DO ABRAIO

Xuntando dúas das cinco liñas editoriais de Catro Ventos, ecoloxía e educación alternativa, publicamos en galego este ensaio da escritora e bióloga mariña Rachel Carson (1907-1964), autora de obras fundamentais para o ecologismo moderno como *Primavera silenciosa* (1962).

Na publicación orixinal na revista *Women's Home Companion* (1956), este texto ía dirixido a nais e pais e animábaos a explorar a natureza coas súas crianzas a fin de cultivaren xuntos o sentido do abraio. Esta obra é a base dun proxecto moi persoal da autora que había converterse no que ela denominaba *O libro do abraio*. Carson faleceu antes de poder darlle a forma esperada, pero o espírito e a súa teima persoal están aquí: como explorar e conservar durante toda a vida a capacidade do abraio, unha batalla que, segundo ela, só se gaña ou perde na infancia.

www.catroventos.gal

ECOLOXÍA

EDUCACIÓN E CRIANZA
ALTERNATIVAS

ISBN 978-84-949154-4-4

9 788494 915444